

รามเกียรติ์
พระราชนิพนธ์
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์

*The Ramakian (Rāmāyana)
Mural Paintings along the Galleries of the
Temple of the Emerald Buddha*

โดยได้รับพระบรมราชานุญาต

BY GRACIOUS PERMISSION OF HIS MAJESTY THE KING

**จิตรกรรมฝาผนัง
เรื่องรามเกียรติ์รอบพระระเบียง
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม**

The Ramakian (Rāmāyana) Mural Paintings
along the Galleries of the
Temple of the Emerald Buddha

คำนำ

ตามที่รัฐบาลและประชาชนชาวไทยมีความชื่นชมโสมนัส และร่วมกันที่จะจัดงาน “สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี” เพื่อเฉลิมฉลองกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอายุครบ ๒๐๐ ปี ในพุทธศักราช ๒๕๒๕ เป็นมหามงคลสมัยที่กรุงรัตนโกสินทร์ ดำรงคงมั่นผ่านพ้นภัยพิบัตินานาประการ มีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ประชาชนทั่วไปมีความร่มเย็นเป็นสุข สืบมา ด้วยพระบารมีแห่งสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าในพระบรมราชจักรีวงศ์ทุกพระองค์ ที่ได้ทรงทะนุบำรุงแผ่นดิน ด้วยทศพิธราชธรรมมาจนตราប់เท่าทุกวันนี้

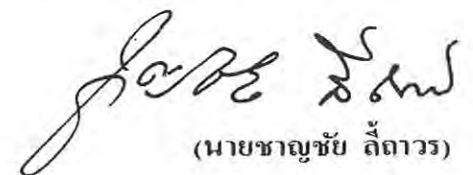
สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเห็นว่างานจิตรกรรมฝาผนังและงานวรรณกรรมที่ได้ประพันธ์ไว้ควบคู่กับจิตรกรรมฝาผนัง ที่พระระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม รวมทั้งหมดจำนวน ๑๗๘ ห้อง เป็นจิตรกรรมที่มีคุณค่าของไทยทางศิลป ซึ่งได้กำเนิด ขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ต่อเนื่องกันมาหลายรัชกาล สมควรจะได้อนุรักษ์ไว้ให้เป็นอนุสรณ์สืบไป โดยการจัดพิมพ์เป็น สมุดภาพงานศิลปจิตรกรรมฝาผนัง จึงได้ขอความร่วมมือจากสำนักพระราชวัง เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทาน พระบรมราชานุญาตถ่ายภาพชุดรวมเกียรติจิตรกรรมฝาผนังรอบพระระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำนักงานสลากกินแบ่ง รัฐบาลรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๓

จิตรกรรมฝาผนังที่พระระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดารามนี้ จิตรกรที่มีชื่อหลายท่านได้เขียนไว้ต่างวันเวลากันหลายปี ต่อมาปรากฏว่าภาพเขียนดังกล่าวได้ชำรุดทรุดโทรมและลบเลือนไปบ้างตามกาลเวลา ทางราชการได้ดำเนินการซ่อมแซม และเขียนขึ้นใหม่บ้างบางห้องหลายครั้ง สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปนี้ด้วยการสนับสนุน ด้านการเงิน เพื่อซ่อมแซมองค์พระระเบียง และอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนังไว้ให้คงมีความสวยงามดังเดิมไว้สืบต่อไป โดย จัดสรรเงินรายได้จากงบบำรุงสาธารณประโยชน์ของสำนักงานฯ เป็นเงิน ๑๕ ล้านบาท ระหว่างพ.ศ. ๒๕๑๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๗

เนื่องในโอกาสที่จะมีงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ในเดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๕ สำนักงานสลากกินแบ่ง รัฐบาล จึงได้จัดพิมพ์สมุดภาพ “จิตรกรรมฝาผนังเรื่องรวมเกียรติรอบพระระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม” จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม เพื่อเป็นการสนับสนุนการเฉลิมฉลองการสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ที่มีอายุครบ ๒๐๐ ปี และนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ในการจัดพิมพ์หนังสือนี้ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากสำนักพระราชวัง กรมศิลปากร ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำคำบรรยายทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับเกียรติและความอนุเคราะห์จากศาสตราจารย์หม่อมเจ้า สุภัทรรติศ ดิศกุล ผู้ทรงคุณวุฒิทางโบราณคดี ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร และ Mr. Charles S. Rice ชาวอเมริกัน อาจารย์สอนวิชาภาษาอังกฤษในคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้กรุณาตรวจทานแก้ไขคำบรรยาย ภาษาอังกฤษ ซึ่งหากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวแล้ว สำนักงานฯ ก็ไม่อาจจะจัดทำหนังสือเล่มนี้ ได้สำเร็จสมความปรารถนาที่ได้ตั้งไว้

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จึงขอขอบพระทัยและขอบคุณทุกท่านผู้มีส่วนร่วมช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดทำ หนังสือเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีไว้ในโอกาสนี้ด้วย

(นายชาญชัย ลี้ถาวร)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล

Preface

The Thai Government and the Thai people are delighted to celebrate the Rattanakosin (Bangkok) Bicentennial in 1982. Bangkok as the capital of Thailand has passed through many important vicissitudes and has gradually progressed under the leadership of the successive kings of the Chakri dynasty, who have all upheld the ten virtues of kingship.*

The Government Lottery Office realizes that the mural paintings of the Ramakian — the Thai version of the Indian Rāmāyana — and the poems explaining the story along the galleries of the Temple of the Emerald Buddha should be preserved, for later generations. These murals, divided into 178 sections, date from various reigns during the Bangkok period and point to the culmination of one branch of Thai art. This preservation is easiest done in the form of a book. Therefore, the Government Lottery Office asked for the cooperation of the Royal Household Department in seeking royal permission from His Majesty the King to photograph all the mural paintings in the galleries of the temple. This was graciously permitted by His Majesty to the humble gratitude of the Government Lottery Office. Work commenced on the fourth of June 1980.

Many noted artists had contributed their workmanship to the mural paintings in the Temple of the Emerald Buddha, but as the years had gone by these paintings had deteriorated. They have been restored several times. The Government Lottery Office joined in this preservation of the Thai cultural heritage by contributing 15,000,000 Baht for the restoration and preservation of these important mural paintings in 1971 - 1974.

For the Rattanakosin (Bangkok) Bicentennial celebration in 1982 the Government Lottery Office thinks it is appropriate to publish 3,000 copies of an art album entitled **The Mural Paintings of the Ramakian (Rāmāyana) along the Galleries of the Temple of the Emerald Buddha** and to present them to His Majesty the King for his charitable purposes.

For the publication of this art album, the Government Lottery Office has received considerable help from the Royal Household Department, the Fine Arts Department, and many other persons, especially Professor H.S.H. Prince Subhadradis Diskul who has written the explanation of the story in both Thai and English, and Mr. Charles S. Rice, an American lecturer in English in the Faculty of Archaeology, Silpakorn University, who has revised and amended the English text. Without the help of these institutions and persons, the Government Lottery Office would not have been able to produce such a fine art album.

The Government Lottery Office would, therefore, like to thank the various institutions and individuals who helped in the realisation of this book to preserve an important branch of the Thai cultural heritage.

Chanchai Leetavorn

(Mr. Chanchai Leetavorn)

Under Secretary of State for Finance,
Chairman of the Government Lottery Committee.

November 1981

* almsgiving, morality, liberality, rectitude, gentleness, self-restriction, forbearance, non-obstruction, not acting in anger, and not resorting to violence.

ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๕

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้า สุภัทรดิศ ดิศกุล
หม่อมราชวงศ์ แสงสุริย์ ลดาวัลย์

คำบรรยายภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้า สุภัทรดิศ ดิศกุล
Mr. Charles S. Rice

Advisors

Professor H.S.H. Prince Subhadradis Diskul
M.R. Saeng Suriya Ladavalya

Descriptions in Thai and English by

Professor H.S.H. Prince Subhadradis Diskul
Mr. Charles S. Rice

The main library in the Temple of the Emerald Buddha.